

OHJE VASTAAVILLE TYÖNJOHTAJILLE ERITYISTÄ PALOTARKASTUSTA VARTEN

Erityinen palotarkastus on vastaavan työnjohtajan kanssa rakennustyömaalla ennen rakennuksen käyttöönottotarkastusta suoritettava paloturvallisuutta koskevien rakennuslupaehdojen tarkastus. Erityisen palotarkastuksen suorittaa pelastusviranomainen. Tarkastuksessa on oltava käytettävissä kaikki rakennuslupapäätöksessä edellytetyt viranomaisen leimaamat suunnitelmat ja lupa-asiakirjat, mukaan lukien palotekninen suunnitelma tai muistio. Käyttöönottotarkastuksen suorittaa rakennusvalvontaviranomainen.

Kaikki rakennuslupaan liittyvät muutokset tulisi hoitaa kohteen pääsuunnittelijan kautta, joka varmistaa muutoksen aiheuttamat toimenpiteet viranomaisilta (esim. muutokset). Tällä menettelytavalla varmistetaan siitä, että ainakaan muutostyöt eivät tule olemaan käyttöönoton esteenä.

Erityinen palotarkastus on tilattava pelastuslaitokselta viimeistään kaksi viikkoa ennen aiottua tarkastusajankohtaa. Tarvittaessa ajan voi peruuttaa tai siirtää mikäli projekti viivästyy. Palotarkastajien tarkemmat yhteystiedot löytyvät pelastuslaitoksen internet-sivuilta toimipisteittäin. Tarkastuksessa on oltava paikalla vastaava työnjohtaja ja hänen tarpeelliseksi katsomansa muut henkilöt (esim. iv- tai sähkötyönjohtajat).

ENNEN ERITYISTÄ PALOTARKASTUSTA TULEE SEURAAVIEN ASIOIDEN OLLA KUNNOSSA:

Yleistä

- Rakennusluvan mahdolliset ehdot on luettu ja ehtojen mukaiset toimenpiteet on suoritettu.
- Riittävän suuret ja helposti havaittavat osoitenumerot (kuntien rakennusjärjestysten mukaisesti) on asennettu näkyvälle paikalle, mahdolliset opastaulut on asennettu paikoilleen.

Pelastustiet

- Pelastusajoneuvojen reitit (pelastustie) ovat käyttökunnossa, tarvittaessa suoritettavaa koeajoa varten.
- Virallisiin rakennuslupakuviin merkityt pelastustiet ja nostopaikat on mitoitettu oikein, merkitty liikennemerkkein sekä opastettu kiinteistön opas- tai palokunnantaulussa.
- Parvekkeiden hätäpoistumisluukut on asennettu ja testattu sekä kuvattu kiinteistön palokunnantaulussa.
- Kerrostaloihin on asennettu porrashuoneisiin palokunnantaulut.

Uloskäytävät

- Poistumistieovien sekä poistumisreitillä olevien ovien lukitus on toteutettu siten, että poistuminen hätätilanteessa ilman avainta on mahdollista (huom. myös sähkökatkosten aikana). Vaihtoehtoisista järjestelyistä on oltava paikallisen pelastusviranomaisen hyväksyntä.

Poistumisreittien merkitseminen ja valaiseminen

- Merkki- ja turvavalaisusjärjestelmä on toimintakuntoinen ja toteutettu pelastusviranomaisen hyväksymän suunnitelman mukaisesti.
- Järjestelmän testauksesta on laadittu asennuksesta vastaavan työnjohtajan päiväämä ja allekirjoittama käyttöönottotarkastuspöytäkirja.
- Keskukselta löytyy esitetyt testauspäiväkirja ja järjestelmälle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Pelastusviranomaiselle on varattu mahdollisuus järjestelmän testaukseen palotarkastuksen yhteydessä.

Automaattinen paloilmoitin sekä automaattinen sammutuslaitos

- Automaattisen paloilmoittimen toteutuspöytäkirja on laadittu ja hyväksytty pelastusviranomaisella.
- Automaattisen sammutuslaitteiston suunnittelun perusteet on toimitettu pelastusviranomaiselle hyvissä ajoin ennen asennustöiden aloittamista.
- Laitteiston hätäkeskussopimus on tehty.
- Laitteistolle on laadittu asennustodistus asennusliikkeen toimesta ja laitteistolle on suoritettu käyttöönottotarkastus tarkastuslaitoksen toimesta. Tarkastusten tulos on sellainen, että kiinteistö voidaan niiden puolesta ottaa käyttöön. Tarkastuslaitoksen laatimassa käyttöönottotarkastuspöytäkirjassa mainitut mahdolliset puutteet on korjattu ja korjaustöiden suorittamisesta on laadittu asennustöistä vastaavan työnjohtajan allekirjoittama pöytäkirja. Pöytäkirja tulee olla pelastusviranomaisen nähtävillä tarkastuksella.
- Palokunnan avainsäilön (putkilukon) pesä on asennettu paikoilleen ja putkilukkoon tulevat kiinteistön avaimet ovat valmiina.
- Laitteistolle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Kiinteistölle on laadittu kohdekortti liitekuvineen sähköisessä muodossa ja se on toimitettu ja hyväksytty hyvissä ajoin (vähintään kaksi viikkoa) pelastusviranomaisella.

Savunpoistolaitteisto

- Kiinteistön savunpoistolaitteet ovat toimintakuntoiset ja toteutettu pelastusviranomaisella hyväksytyn savunpoistosuunnitelman mukaisesti.
- Savunpoiston laukaisupisteet sekä keskus on varustettu tarvittavilla opastekilvillä.
- Savunpoistokaaviot sekä pelastuslaitoksen laukaisuohjeet on laadittu ja asennettu paikoilleen.
- Savunpoistolaitteiston virransaanti sähkökatkositilanteessa on varmistettu.
- Koneellisista savunpoistopuhaltimista on suoritettu virtausmittaus imupisteestä ja tästä on laadittu pöytäkirja, josta ilmenee toteutuma suhteessa suunnitelmaan.
- Järjestelmälle on laadittu savunpoistolaitteiston asennuksesta vastaavan työnjohtajan päiväämä ja allekirjoittama asennustodistuspöytäkirja.
- Laitteistolle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Savunpoiston toteutus tarkastetaan erityisellä palotarkastuksella. Kiinteistössä tulee varautua laitteiston koelaukaisuun.

Palovaroitinjärjestelmä, palovaroittimet

- Palovaroitinjärjestelmästä on laadittu asennustodistus, käyttöönottopöytäkirja, käyttöohjeet, suojausaluekartta sekä huolto- ja kunnossapito-ohjelma sekä järjestetty mahdollisuus pelastusviranomaiselle suorittaa laitteiston testaus.
- Asuintiloihin on asennettu palovaroittimet jokaiseen asuinkerrokseen vähintään tiheydellä 1kpl / 60 m². 1.2.2009 jälkeen myönnettyissä rakennusluvissa sähköverkkoon kytkettynä.
- Varoittimet on sijoitettu valmistajan ohjeiden mukaisesti tai kattoon vähintään 0,5 m:n päähän, seinistä, ovista, ikkunoista, ulokkeista, ilmanvaihtoaukoista, tms.

Alkusammutuskalusto

- Mahdollinen alkusammutuskalustoa koskeva suunnitelma on esitetty pelastuslaitokselle.
- Alkusammutusvälineet ovat paikallaan ja selkeästi opastettuja. Liedet on varustettu sammutuspeitteellä.
- Pikapalopostien toimintakunto on varmistettu ja testauksesta on laadittu pöytäkirja.
- Mahdollinen vakituinen tulityöpaikka on varustettu vaadittavalla alkusammutuskalustolla.

Väestönsuoja

- Väestönsuoja on toteutettu viranomaisilla hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti.
- Väestönsuojan puhelinyhteys on tilattu ajoissa (Huom. operaattorien toimitusaika!) ja puhelinnumero on merkitty pistokerasian kanteen. Antennin toimivuus on testattu.
- Väestönsuojan laitteet ja varusteet ovat paikallaan ja asennettuina. Väestönsuojan opastetarrat on kiinnitetty.
- Väestönsuojan tiiveys- ja painekoe on suoritettu. Tiiveyskokeesta ja käyttöönottotarkastuksesta on laadittu asianmukaiset pöytäkirjat sekä järjestetty mahdollisuus pelastusviranomaiselle suorittaa väestönsuojan tiiveys ja painekoe.
- Suojaan on hankittu vesiletkeä ja pikaliitin varavesiastioiden täyttöö varten sekä puhelinpistokkeeseen sopiva puhelinlaite tai vaihtoehtoisesti muuntoadapteri.
- Käyttöohjeisiin on lisätty tarvittavat purkuohjeet tapauskohtaisen tarpeen mukaan (esim. palovillan poisto ylipaineventtiilistä, väliseinän purku sähkö- ja putkiasennusten osalta jne).

Lämmitysjärjestelmät

- Öljylämmityslaitteistosta on laadittu Tukesin valtuuttaman öljypoltinasennusliikkeen asennustodistus.
- Uudet maahan upotettavat öljysäiliöt on tarkastettu pelastusviranomaisen toimesta ennen täyttöö.
- Hormille on toteutettu hormitarkastus.
- Lämmitysjärjestelmälle (esim. hake tai pelletti) edellytetyt turvalaitteet on asennettu ja testattu.
- Asennetusta järjestelmästä on asentajan tekemä tarkastuspöytäkirja.
- Järjestelmälle on olemassa käyttö- ja huolto-ohjeet.

Muut

- Veden, sähkön ja kaasun pääsulut on opastettu opaskilvin. Kaikkiin teknisten tilojen oviin on merkitty huonetilan sisältöä osoittava teksti. Mikäli tuotanto- ja varastotiloissa säilytetään kaasupulloja (yli 25 kg) on ulko-oveen kiinnitetty kilpi: Kaasupullot.
- Kokoontumistilojen suurinta sallittua henkilömäärää osoittava rakennusvalvontaviranomaisen hyväksymä ja leimaama ilmoitus on kiinnitettynä kokoontumishuoneiden seinälle.

- Kerrostalojen porrastasot on numeroitu.
- Majoitustilojen (hotellit, majatalot, tms.) huoneistojen oviin on kiinnitetty jälkiheijastava opaskartta, josta selviää lähimmät poistumis- ja varatiet sekä alkusammutuskaluston sijainti. Vastavaa opaskarttaa suositellaan myös suurempiin julkisiin rakennuksiin kuten koulurakennuksiin, sairaaloihin, virastotaloihin sekä muihin suurehkoihin rakennuksiin tarpeen mukaan.
- Sisusteet (huonekalut, verhot, matot, vuodevaatteet) ovat syttyvyysluokaltaan käyttötarkoitukseen soveltuvia. Mikäli rakennusluvassa on sisusteiden paloturvallisuusehto on niistä oltava esittää todistukset.
- Palokunnalle tarkoitetut sammutusveden kuivanousut ja virransyöttölaitteet ovat asennettuina ja varustettu tarpeellisin opaskilvin. Kuivanousujohdot standardin SFS 4317 mukaan.
- Mikäli kiinteistöllä tullaan käyttämään tai varastoimaan luokiteltuja kemikaaleja, pelastusviranomaiselle tai Tukesille (määristä riippuen) on toimitettu kemikaali-ilmoitus hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista.
- Mahdollisen ATEX -räjähdysuojausasiakirjan mukaiset toimenpiteet on tehty.
- Mahdollinen rakennusluvan edellyttämä kiinteistön varavoimakone on testattu ja koneelle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.

OSITTAINEN KÄYTTÖNOTTO JA KORJAUSRAKENTAMINEN

Mikäli rakennus otetaan käyttöön vaiheittain tai rakennusta remontoidaan siten, että osa rakennuksesta on samanaikaisesti käytössä, tulee seuraavat asiat yllä mainittujen asioiden lisäksi olla kunnossa ennen osittaista käyttöönottoa tai remontin aloittamista:

- Käyttöönotettava / käyttöön jäävä rakennusosa on erotettava työmaaosasta rakennusvalvontaviranomaisen edellyttämin järjestelyin.
- Errehälytysten välttämiseksi kiinteistön automaattisen paloilmoitinjärjestelmän sekä automaattisen sammutuslaitteiston osalta on tehty suunnitelma remontin ajaksi. Suunnitelma on hyväksytty etukäteen rakennusvalvonta- sekä pelastusviranomaisella.
 - Kiinteistön korjaustöiden valvonta ja paloturvallisuus – ohjeita paloturvallisuudesta vastaavalle sekä
 - Toimintaohjeita kiinteistössä korjaustöitä suorittaville – ohjeita työntekijälle – ohjeet on täytetty, hyväksytty käyttöön ja sijoitettu näkyville.
- Poikkeavat poistumisjärjestelyt ovat asianmukaiset ja väliaikaiset poistumisreitit on opastettu. Poistumisjärjestelyjen suunnitelma on hyväksytty etukäteen rakennusvalvontaviranomaisella.
- Korjausrakentamisen aikana ei saa heikentää rakennuksen palo-osastointia. Palo-osastoiviin rakenteisiin on tehtävä väliaikaiset palo-osastoinnit ja palo-ovien on oltava omavoimaisesti sulkeutuvia ja salpautuvia.

Lahdessa 26.10.2010

Apulaispelastusjohtaja

Juhani Naskali

Ohjeluettelo:

- Palokunnan taulu, kerrosnumerointi ja opastetaulu – Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ohje
- Palovaroittimet, kerrostalojen yleiset tilat – Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ohje
- Pelastustie, pelastaminen, pelastautuminen – Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ohje
- Porrashuoneen savunpoisto – Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ohje
- Kohdekortti – Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ohje
- Kohdekorttipiirros – Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ohje
- Avainsäilö – Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ohje
- Automaattisen paloilmotimen ja sammutuslaitteiston hyväksymisestä käyttöön Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen alueella – Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ohje
- Kiinteistön korjaustöiden valvonta ja paloturvallisuus – ohjeita paloturvallisuudesta vastaaville
- Toimintaohjeita kiinteistössä korjaustöitä suorittaville – ohjeita työntekijälle